

Socialstyrelsen

Juridiske rammer og opmærksomhedspunkter i samarbejdet om anbragte børn og unges skolegang

Forord

Når kommunen anbringer et barn, følger der en helt særlig forpligtigelse med. Forpligtigelsen til at gøre mest muligt for at hjælpe barnet til en god og tryk barndom og give forudsætningerne for at leve et godt voksenliv. Omsorg og nærhed er vigtig for alle mennesker – ikke mindst de anbragte børn og unge.

Men skal de komme godt ind i voksenlivet og kunne leve et selvstændigt voksenliv, er en god skolegang helt afgørende. En god skolegang giver ikke bare faglig dannelse, sociale relationer og selvværd, den åbner døren til en ungdomsuddannelse, der kan skabe et godt fundament for resten af livet. Og her er der et åbenlyst forbedringspotentiale. Halvdelen af alle anbragte børn og unge gennemfører ikke folkeskolens afgangseksamen, og deres karakterer ligger i gennemsnit to karakterer lavere end deres jævnaldrende kammeraters. Kun omkring en fjerdedel gennemfører en ungdomsuddannelse.

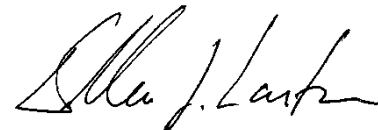
I Socialstyrelsen arbejder vi på at styrke anbragte børn og unges læringsmiljø. I samarbejde med tre kommuner udvikler vi i perioden 2020-2022 en model, der støtter anbragtes skolegang hele vejen rundt om barnet, så faglighed og trivsel kommer til at gå hånd i hånd. I vores samarbejde med kommuner – og i forbindelse med flere undersøgelser af kommunale udfordringer – er vi blevet opmærksomme på, at der mangler en guide, der beskriver de forskellige lovgivningsmæssige rammer, der indrammer det tværfaglige samarbejde om anbragte børn og unges læringsmiljø.

Der er mange gode fagfolk, der gerne vil hjælpe med at løfte de anbragte børn og unges læring. Men en indsats på tværs af social- og skoleområdet med hver sin lovgivning skaber usikkerhed om, hvordan man som fagperson skal og må handle: Hvem har ansvaret, hvilke oplysninger må vi udveksle, og ikke mindst hvordan inddrager vi barnet og barnets forældre?

Omkring 40 procent af alle børn og unge, der anbringes i Danmark, anbringes i en anden kommune end deres egen bopælskommune. Det betyder ofte, at de skal begynde på en ny skole, samtidig med at de anbringes. Det er vigtigt, at det rette skoletilbud er klar til at tage imod barnet med det samme, så barnet ikke går i perioder uden skolegang. Vi sætter derfor et særligt fokus på de børn, der skal starte i en helt ny skole – og i særdeleshed en ny skole i en ny kommune.

Socialstyrelsen håber at kunne medvirke til, at alle fagfolk, og her tænker vi på sagsbehandlere, lærere, pædagoger, anbringelsessteder m.fl., skaber et optimalt samarbejde til gavn for de anbragte børn og unges skolegang. De anbragte børn og unge skal støttes til at udvikle sig både fagligt og trivselsmæssigt. De skal gives de bedste muligheder for at gennemføre folkeskolen som fundament for at klare en ungdomsuddannelse, der kan være billetten videre til en god selvstændig voksertilværelse.

God fornøjelse!

Ellen Klarskov Lauritzen
Direktør
Socialstyrelsen

Indholdsfortegnelse

1	Formålet med denne guide	SIDE 4
2	Regelgrundlag og fokus	SIDE 5
3	Undersøgelse af undervisningstilbud ved valg af anbringelsessted	SIDE 6
4	Mulige undervisningstilbud, hvis barnet eller den unge har brug for ekstra støtte eller undervisning	SIDE 10
5	Inddragelse af forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge i forhold til skoleplacering	SIDE 12
6	Udveksling (videregivelse) af oplysninger imellem de involverede aktører	SIDE 13
7	Når der er truffet afgørelse om, at barnet eller den unge skal anbringes	SIDE 14
8	Beslutningskompetence i forhold til barnet eller den unges skolegang under anbringelsen	SIDE 15
9	Generel inddragelse af barnet eller den unge og af forældremyndighedsindehaveren under hele anbringelsen	SIDE 16

Socialstyrelsen

Juridiske rammer og opmærksomhedspunkter i samarbejdet om anbragte børn og unges skolegang

1. Formålet med denne guide

Med denne guide ønsker Socialstyrelsen at hjælpe de fagprofessionelle i kommuner og på anbringelsessteder til at støtte anbragte børn og unges læring. Der er behov for at kende til de lovgivningsmæssige rammer, så tvivl om, hvem der må, kan og skal handle, ikke skaber barrierer for den faglige læring og trivsel, som børnene og de unge har brug for. Der opstår løbende dilemmaer i forhold til fx valg af det rette skoletilbud til barnet samtidig med valg af anbringelsessted, inddragelse af børn og forældre og usikkerhed om, hvilken information man må og skal udveksle – både når barnet eller den unge er anbragt, og i processen op til en anbringelse.

Denne guide beskriver de juridiske rammer for og relevante opmærksomhedspunkter i det tværkommunale samarbejde, når en kommune (anbringende kommune) anbringer et barn i en anden kommune (stedlig kommune), hvilket er tilfældet i ca. 40 procent* af alle anbringelser. I disse tilfælde er det afgørende, at den anbringende kommune og den stedlige kommune arbejder sammen om at finde det rette undervisningstilbud til barnet.

Formålet med guiden er at skabe et overblik over det regelgrundlag, som regulerer behovet for arbejds gange i det tværkommunale samarbejde, når kommuner skal vælge anbringelsessted og i den forbindelse skal finde et egnet undervisningstilbud til et barn eller en ung, der anbringes i en anden kommune. Det gælder ansvar og handlepligt hos skoleforvaltningen i stedlig kommune og i socialforvaltningen i anbringende kommune i det enkelte barns anbringelsesforløb.

Guiden skitserer for det første arbejds gange i det tværkommunale samarbejde, når der skal vælges et anbringelsessted og i den forbindelse tages stilling til skolegang og valg af egnet undervisningstilbud. For det andet beskriver guiden arbejds gange i forbindelse med beslutninger og videndeling mellem professionelle i det løbende samarbejde om barnets skolegang under anbringelsen. Sidstnævnte gælder, såvel når barnet anbringes i egen kommune, som i en anden kommune.

Samlet set har guiden til hensigt at understøtte, at børn og unge fra starten af anbringelsesforløbet får et undervisningstilbud, der kan opfylde deres undervisningsmæssige behov. Og efterfølgende – under anbringelsen – modtager den rette støtte i forbindelse med skolegangen, så barnet eller den unges læring, udvikling og trivsel sikres bedst muligt.

* Socialstyrelsens egne beregninger pba. registerdata.

Guiden er udarbejdet af Rambøll Management Consulting og juridisk konsulent Karen Elmegaard, *Hånd om Helheden*, på vegne af Socialstyrelsen. Social- og Ældreministeriet har bidraget med fortolkning af regelgrundlaget i serviceloven, og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Børne- og Undervisningsministeriet har bidraget med fortolkning af regelgrundlaget i folkeskoleloven.

Baggrund

Baggrunden for udarbejdelsen af denne guide er, at et barn eller en ungs anbringelse i en del tilfælde medfører, at barnet eller den unge skifter skole, fordi anbringelsesstedet er beliggende i en anden kommune end den kommune, hvor barnet eller den unge hidtil har gået i skole. Hvis der ikke er truffet beslutning om barnet eller den unges skoletilbud senest samtidig med, at anbringelsen iværksættes, kan det betyde, at barnet eller den unge i en periode står uden skoletilbud.

Guiden skal samtidig ses i lyset af bestemmelsen i lov nr. 137 af 25/02/2020 om ændring af lov om social service, som tydeliggør, at kommunen samtidig med valg af anbringelsessted skal tage stilling til barnet eller den unges skolegang*. Det vil også sige at undgå skoleskift, medmindre barnet eller den unges behov taler imod. Hermed tydeliggør loven, at den anbringende kommune ved valg af konkret anbringelsessted skal prioritere og tage højde for valg af egnet undervisningstilbud. Med andre ord skal anbringende kommune, allerede når anbringelsen planlægges, indgå i en dialog med stedlig kommune om et egnet undervisningstilbud, og ikke først efter anbringelsen har fundet sted. Kommunen skal i den forbindelse lægge vægt på, at barnet eller den unge kan forblive i sit nuværende undervisningstilbud, medmindre hensynet til barnets eller den unges bedste taler imod.

* Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager, hensyn til barnets skolegang ved valg af anbringelsessted og ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børns og unges egenbetaling m.v., § 68 b, stk. 2.

2. Regelgrundlag og fokus

Guiden er udarbejdet med udgangspunkt i gældende lovgivning på socialområdet og undervisningsområdet, herunder relevante love, bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger til lovene.

Guiden beskriver ikke udtømmende handlemuligheder i sagsgangene, men beskriver ansvar og handlepligt i den lovgivning, som regulerer skolegangen for anbragte børn og unge.

Samlet afdækker guiden følgende to fokusområder:

- Regelgrundlaget for tværkommunalt samarbejde om det anbragte barns/unges skolegang.
- Regelgrundlaget for udveksling af informationer om barnet eller den unges skolegang mellem kommuner under anbringelsen.

Ikoner og typer af indhold i guiden

Henvisning til retskilder: Indhold markeret med dette ikon indikerer, at der henvises til den aktuelle lovgivning på området.

Særlige opmærksomhedspunkter for praksis: Indhold markeret med dette ikon indikerer Socialstyrelsens faglige opmærksomhedspunkter til handlinger i praksis.

Guiden tager afsæt i følgende regelgrundlag

Forordninger:

- Persondataforordningen

Love:

- Lov om social service
- Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
- Databeskyttelsesloven
- Forældreansvarsloven
- Folkeskoleloven

Konventioner:

- FN's Børnekonvention

Bekendtgørelser:

- Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1466 af 16.12.2010 om underretningspligt over for kommunen efter lov om social service.
- Bekendtgørelse nr. 693 af 20.06.2014 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
- Bekendtgørelse nr. 693 af 26.05.2020 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder.

Vejledninger:

- Børne- og Socialministeriets vejledning nr. 9142 af 26.7.2019 om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familie.
- Vejledning nr. 11056 af 24.11.2015 om folkeskolelovens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

3. Undersøgelse af undervisningstilbud ved valg af anbringelsessted

Når et barn anbringes i en anden kommune, har den anbringende kommune myndighedsansvaret for anbringelsen og træffer beslutning om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med handleplanen (serviceloven § 140). Samtidig med valg af anbringelsessted skal den anbringende kommune tage højde for barnet eller den unges skolegang (serviceloven § 68 b). Det betyder, at den anbringende kommunes overvejelser om egnet undervisningstilbud skal foretages, allerede når anbringelsen planlægges, og ikke først efter en anbringelse har fundet sted. Efter folkeskoleloven er det den stedlige kommune, der har ansvaret for at finde et egnet undervisningstilbud til barnet eller den unge. I den forbindelse er det også den stedlige kommune, der træffer beslutning om undervisningstilbud i folkeskolen, herunder hvorvidt barnet skal gå i en specialklasse på en folkeskole, på en specialskole eller modtage et andet specialundervisningstilbud, fx på en intern skole på en døgninstitution eller et opholdssted.

Undersøgelse af og beslutning om egnet undervisningstilbud

Skolegangen er en afgørende beskyttelsesfaktor for anbragte børn og unge. Både socialt i forhold til barnet eller den unges hverdag og muligheder for venskaber. Men også i forhold til barnet eller den unges videre muligheder for uddannelse og beskæftigelse. Derfor er det vigtigt, at der fra starten bliver taget hensyn til barnets skolegang. Kravet om stillingtagen til barnets skolegang allerede i forbindelse med valget af anbringelsessted skal sikre, at det som hovedregel er besluttet, hvor barnet eller den unge skal gå i skole, før en anbringelse iværksættes. Dette skal bl.a. hindre, at barnet eller den unge i forbindelse med en anbringelse oplever en periode uden skolegang, alene fordi spørgsmålet om skolegang ikke er afklaret.

Anbragte børn og unge må ikke være uden undervisning. Der må højst gå tre uger (15 skoledage) fra anbringelsen iværksættes, før barnet eller den unge får et undervisningstilbud. I den mellemliggende tid skal der etableres enkelmandsundervisning i henhold til bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder, medmindre den anbringende kommune kan godkende et andet undervisningstilbud.

§

RETSKILDER

Serviceloven § 68b, stk. 1, jf. serviceloven §§ 140 og 140a samt §§ 13 og 14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og lov nr. 137 af 25/02/2020 om ændring af lov om social service (Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager, hensyn til barnets skolegang ved valg af anbringelsessted og ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børn og unge.

BEK nr. 693 af 26/05/2020

Bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder.

Socialstyrelsen

Juridiske rammer og opmærksomhedspunkter i samarbejdet om anbragte børn og unges skolegang

3. Undersøgelse af undervisningstilbud ved valg af anbringelsessted (fortsat)

Tæt dialog om anbringelsessted og mulige undervisningstilbud

Valget af et anbringelsessted og undervisningstilbud til barnet eller den unge skal finde sted på grundlag af et samarbejde mellem anbringende kommunes socialforvaltning og den skole og/eller skoleforvaltning, som har ansvaret for barnets undervisning og viden om undervisningstilbuddene i stedlig kommune.

Som led i overvejelserne om, i hvilken plejefamilie, døgninstitution eller opholdssted barnet eller den unge konkret skal anbringes, skal sagsbehandleren i den anbringende kommune lægge vægt på hensynet til barnet eller den unges skolegang. Dette indebærer også hensynet til at undgå skoleskift, medmindre hensynet til barnet eller den unges behov taler imod dette. Den anbringende kommune skal således i første omgang vurdere, om det er bedst for barnet eller den unge at forblive i sit nuværende undervisningstilbud.

Når barnet eller den unge ikke kan forblive i sit hidtidige skoletilbud i forbindelse med anbringelsen, skal myndighedssagsbehandleren overveje egnede undervisningstilbud i forhold til barnets behov. Det er i den forbindelse vigtigt, at myndighedssagsbehandleren har indhentet viden om barnets hidtidige skolegang, herunder perioder uden skolegang og evt. særlige behov og behov for specialundervisning. For at skabe en god og kvalificeret dialog om skoleplacering har sagsbehandleren i den anbringende kommune desuden behov for fyldestgørende oplysninger om de undervisningsmuligheder, der findes i stedlig kommune.

Det kræver generelt en tæt dialog med den kommune, som barnet eller den unge tænkes anbragt i – for derved i samarbejde at afdække de relevante muligheder for et undervisningstilbud til barnet eller den unge.

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR PRAKSIS

Det kalder på følgende opmærksomhedspunkter, når det rette undervisningstilbud for barnet skal afklares samtidig med valg af egnet anbringelsessted:

- Det er vigtigt med en systematisk praksis for samarbejdet mellem myndighedsafdeling og PPR i anbringende og kommende stedlig kommune.
- Fx kan det være gavnligt med nedskrevne arbejdsgange for den proces, der er forbundet med at indhente viden om barnets hidtidige skolegang – enten via PPR eller via skolen.
- Ligeledes kan det være en hjælp med nedskrevne fokuspunkter for dialogen med en kommende stedlig kommune om valg af undervisningstilbud, så alle myndighedssagsbehandlere har det samme udgangspunkt for at gribe processen systematisk an.
- Et godt samarbejde på tværs af kommuner kan ofte være afhængig af eksisterende relationer og kontakter eller tidligere dialog om andre anbringelsessager. Det vil derfor være en hjælp for den myndighedssagsbehandler, der skal anbringe et barn i en anden kommune, hvis kommunen på deres hjemmeside skriver, hvem den anbringende kommune skal kontakte, hvis et barn skal anbringes i den pågældende kommune. Det kan være kontaktoplysninger på PPR og/eller distriktsskoleledere.

Socialstyrelsen

Juridiske rammer og opmærksomhedspunkter i samarbejdet om anbragte børn og unges skolegang

3. Undersøgelse af undervisningstilbud ved valg af anbringelsessted (fortsat)

Sagsbehandlerens undersøgelse af skoletilbud i forbindelse med stillingtagen til anbringelse

Dybden i sagsbehandlerens afdækning af relevante undervisningstilbud i forbindelse med stillingtagen til den konkrete anbringelse af barnet eller den unge afhænger af de problematikker, som barnet eller den unges hidtidige skolegang har påvist et behov for at imødekomme. I den ene ende af skalaen kan der være tale om børn og unge, hvor der ikke er udfordringer i forhold til skoleplacering – udover de almindelige overvejelser man bør gøre sig i forbindelse med skoleplacering af børn og unge. Her skal barnet som udgangspunkt optages i skolen beliggende i det distrikt, hvor barnet eller den unge bor eller opholder sig, jf. folkeskolelovens § 36, stk. 2. I forhold til disse ukomplicerede skoleplaceringer vil sagsbehandlerens undersøgelse og afdækning af relevante skoletilbud som udgangspunkt være tilstrækkeligt opfyldt ved at identificere den lokale distriktsskole og sørge for, at barnet indskrives.

I den anden ende af skalaen kan der være tale om børn og unge, hvis massive faglige og skolerelaterede udfordringer ikke kan imødekommes på distriktsskolen, men kræver specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i specialklasse eller på specialskole.

Der er også eksempler på børn og unge, der ikke har brug for specialundervisning, men som ikke har været i skole i længere tid eller fx har udviklet skolevægring. Her kan der være behov for at afdække, hvilke sociale og skolemæssige tiltag der vil være relevante for at støtte barnet eller den unge. Fx kan distriktsskolen iværksætte supplerende undervisning eller anden faglig støtte (ikke specialundervisning) i kombination med den relevante sociale støtte i henhold til serviceloven.

Sagsbehandlerens undersøgelse og afdækning af relevante skoletilbud i forbindelse med anbringelse af børn og unge med massive skolemæssige udfordringer kalder på en dybdegående afdækning af barnet

eller den unges behov for specialundervisning. I den situation vil PPR i anbringende kommune skulle overlevere relevante oplysninger til skole og PPR i den kommune, som barnet eller den unge tænkes anbragt i, for at PPR i stedlig kommune kan vurdere, hvilket undervisningstilbud der bedst matcher barnets behov. Det kræver en tæt dialog med den stedlige kommune, så den stedlige kommune kan være forberedt på at imødekomme barnets undervisningsbehov.

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR PRAKSIS

- Uanset kompleksitetsgraden i forhold til det enkelte barns skoleplacering er det vigtigt at foretage en *systematisk afdækning* af barnets behov i relation til undervisning. Her kan det bl.a. være relevant at afdække emner som faglige resultater, venner og relationer i skolen, ressourcer og svagheder, behov for støtte, fraværsprocent, tidligere skoleskift etc. I den forbindelse er det væsentligt at være i dialog med barnets tidligere skoletilbud om barnets ressourcer og udfordringer. Det er også vigtigt at inddrage barnet selv i forhold til både afdækning, målsætning og skoletilbud.
- Man kan med fordel sætte konkrete mål for skolegang i barnets handleplan.
- Med afsæt i de konkrete mål for barnets skolegang er det væsentligt at afdække, hvilke undervisningstilbud i den kommende stedlige kommune, der kan matche barnets behov. Det kan være nødvendigt at tage det relevante undervisningstilbuds beliggenhed med i overvejelserne, når der vælges anbringelsessted, således at anbringelsesstedet så vidt muligt ligger i nærheden af det undervisningstilbud, der vurderes til at være det rette for barnet eller den unge.

Socialstyrelsen

Juridiske rammer og opmærksomhedspunkter i samarbejdet om anbragte børn og unges skolegang

3. Undersøgelse af undervisningstilbud ved valg af anbringelsessted (fortsat)

Den lokale distriktsskole er udgangspunktet for kontakt om undervisningstilbud

Børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, skal som udgangspunkt gå i den lokale folkeskole. Det følger af folkeskolelovens § 36, stk. 2. Myndighedssagsbehandleren i den anbringende kommune kan med fordel gå i dialog med distriktsskolelederen i den stedlige kommune for at sikre, at de relevante skolemæssige oplysninger indgår i den nye skoles tilrettelæggelse af undervisningen for det anbragte barn.

Det bør tilstræbes, at barnet kan indgå som en del af den almene undervisning i den lokale folkeskole, blandt andet med det formål at sikre, at barnet bliver en del af skolens fællesskab og lokalsamfundet. Det er vigtigt, at der etableres en god kontakt mellem anbringelsesstedet og skolen, så det sikres, at barnet bliver en integreret del af klassen fra starten af undervisningsforløbet.

§

RETSKILDER

Serviceovens §§ 1, 46, 47, 48, 68b, stk. 1, LF 68 B med bemærkninger samt retssikkerhedslovens § 10 (pligten til at lade sagen oplyse).

Folkeskolelovens § 36, stk. 2.

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR PRAKSIS

- Myndighedssagsbehandleren i anbringende kommune har ikke nødvendigvis viden om, hvem der er den lokale distriktsskoleleder. For at kunne etablere kontakt til den relevante skole må myndighedssagsbehandleren have hjælp til at afklare, hvem (fx distriktsskoleledere eller PPR) der skal kontaktes, jf. opmærksomhedspunkter på side 7.
- I dialogen mellem myndighedssagsbehandler og skole kan dialogen med fordel tage udgangspunkt i de fastsatte mål for skolegang i barnets handleplan fra den anbringende kommune, der kan danne grundlag for skolens tilrettelæggelse af undervisningen og vurdering af barnets behov for støtte.
- Det er vigtigt, at skolen understøtter de mål, der skal arbejdes med i forhold til barnets skolegang. Opstår der problematikker om fx skoleværing, vil et tæt samarbejde på tværs af skole- og socialområdet ofte skulle iværksættes.
- I dialogen mellem parterne om barnets kommende skoletilbud er det vigtigt at have for øje, at barnets samt forældremyndighedsindehaverens *personlige forhold* er omfattet af tavshedspligten. Myndighedssagsbehandler må derfor aftale med barnet og forældrene, hvilke oplysninger der kan deles med skolen. Der kan også være oplysninger, der er relevante og nødvendige for skolen, hvor videregivelsen forfølger et legitimt og sagligt formål og kan ske uden samtykke. Læs mere om udveksling af oplysninger i forbindelse med barnets skolegang i guidens afsnit 6.

4. Mulige undervisningstilbud, hvis barnet eller den unge har brug for ekstra støtte eller undervisning

Specialundervisning

Hvis der er forhold i barnets hidtidige skolegang, som indikerer behov for ekstra støtte eller undervisning, er det vigtigt at overdrage denne viden til skolen med henblik på, at skolen kan vurdere behovet for støtte og iværksætte denne. Hvis det vurderes, at barnet eller den unge har behov for specialundervisning, skal distriktsskolelederen anmode PPR i stedlig kommune om en pædagogisk psykologisk vurdering for at afklare omfang af og behov for specialundervisning.

Specialundervisning skal fortrinsvis gives som støtte i den almene klasse. Det følger af bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. 8, stk. 1.

Beslutning om at henvise et barn eller en ung til specialpædagogisk bistand inden for skolens rammer træffes af skolens leder. Foreligger der ikke tilslutning fra forældremyndighedsindehaveren, kan der kun ske henvisning til specialpædagogisk bistand, såfremt skolens leder finder, at bistanden er absolut påkrævet af hensyn til elevens udvikling. Der skal lægges betydelig vægt på forældremyndighedsindehaverens ønsker i den nærmere tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Stedlig kommune kan træffe beslutning om at henvise barnet eller den unge til specialpædagogisk bistand på en anden skole i kommunen end distriktsskolen. Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med en anden kommunalbestyrelse også henvise et barn eller en ung til specialklasse eller specialskole i en anden kommune, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 1. Det vil fortsat være den stedlige kommune, hvor anbringelsesstedet er beliggende, som har ansvaret for barnet eller den unges undervisning og træffer beslutning om det konkrete skoletilbud. Hvis barnet henvises til et skoletilbud i en anden kommune, skal skolelederen på denne skole påse, at undervisningspligten overholdes, jf. folkeskolelovens § 39.

Specialundervisning på intern skole på anbringelsessted eller i dagbehandlingstilbud

Efter reglerne i folkeskolelovens § 20, stk. 5, kan der indrettes specialundervisning i dagbehandlingstilbud eller i et efter serviceloven oprettet eller godkendt anbringelsessted (såkaldte interne skoler). Henvisning til specialundervisning på en intern skole eller i et dagbehandlingstilbud skal træffes på grundlag af en pædagogisk psykologisk vurdering og efter samråd med barnet og forældremyndighedsindehavere og i dialog med den anbringende kommune. Hvis der er udarbejdet en aktuell pædagogisk psykologisk vurdering i den anbringende kommune, kan den indgå i grundlaget for den stedlige kommunes pædagogisk psykologiske vurdering. Kun børn og unge, som er anbragt på en institution med døgnophold, kan henvises til undervisning på en intern skole på et anbringelsessted.

Anbragte børn og unge bør så vidt muligt gå i folkeskolen, og derfor skal undervisning på en intern skole eller i et dagbehandlingstilbud være så kortvarig som muligt. I forberedelsen af anbringelsen skal den anbringende kommune derfor tilstræbe at finde et anbringelsessted i en kommune med et undervisningstilbud i folkeskolens specialklasser og specialskoler, som kan imødekomme barnet eller den unges behov.

Der kan være helt særlige tilfælde, hvor *den anbringende kommune* på grund af barnet eller den unges problematikker, fx svære adfærdsvanskelig-heder eller psykosociale grunde, der ikke kan afhjælpes på anden vis, påtænker at anbringe barnet eller den unge på et anbringelsessted med intern skole eller i et dagbehandlingstilbud. I sådanne tilfælde skal kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune inddrage den stedlige kommune forud for anbringelsen med henblik på, at der kan etableres en faglig dialog om barnets undervisningstilbud.

Henvisning til specialundervisning på anbringelsessted eller i et dagbehandlingstilbud forudsætter, at det vil være mest hensigtsmæssigt at undervise barnet eller den unge i kortere eller længere tid på anbringelsesstedet eller dagbehandlingsstedet, fx på grund af barnet eller den unges svære adfærdsvanskeligheder.

Henvisningen til en intern skole er desuden betinget af, at der på forhånd er indgået overenskomst mellem den stedlige kommune og anbringelsesstedet om undervisningen. En intern skole skal være normeret til mindst 10 elever ved skoleårets begyndelse.

4. Mulige undervisningstilbud, hvis barnet eller den unge har brug for ekstra støtte eller undervisning (fortsat)

Ønsker den stedlige kommune at henvise barnet eller den unge til specialpædagogisk bistand på anbringelsesstedet eller dagbehandlingstilbuddet, skal den anbringende kommune have underretning herom. Underretningen skal indeholde en redegørelse for, hvorfor barnet eller den unge ikke kan henvises til et undervisningstilbud i folkeskolen. Det betyder, at den anbringende kommune skal godkende, at barnet henvises til specialpædagogisk bistand på anbringelsesstedet (intern skole) eller i dagbehandlingstilbuddet.

Hvis der ikke kan opnås enighed mellem kommunerne om at henvise barnet eller den unge til specialpædagogisk bistand på anbringelsesstedet eller i dagbehandlingstilbuddet, skal barnet eller den unge henvises til et undervisningstilbud i folkeskolen, herunder til et undervisningstilbud i en specialklasse eller en specialskole.

Hvis barnet eller den unge henvises til undervisning på en intern skole eller i et dagbehandlingstilbud, er det altid midlertidigt. Det må tilstræbes, at barnet eller den unge så snart som muligt flyttes til den lokale folkeskole. Undervisningen på anbringelsesstedet eller i dagbehandlingstilbuddet må i samarbejde med den lokale skole tilrettelægges på en sådan måde, at dette formål fremmes.

Den stedlige kommunes PPR er forpligtet til at følge udviklingen hos elever på interne skoler og i dagbehandlingstilbud, ligesom de skal rådgive kommunen om muligheden for et mindre indgribende undervisningstilbud. Mindst én gang om året skal den stedlige kommune desuden efter forhandling med anbringelsesstedet eller dagbehandlingstilbuddet tage stilling til, om den specialpædagogiske bistand til barnet eller den unge skal fortsætte, ændres eller ophøre. Alternativt hvorvidt barnet eller den unge skal henvises til et undervisningstilbud i folkeskolen, herunder et undervisningstilbud i en specialklasse eller på en specialskole. På baggrund af dette skal den stedlige kommune gå i dialog med den anbringende kommune.

§

RETSKILDER

Vejledning nr. 9142 af 26/02/2019 om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier – pkt. 454 samt bemærkninger til L 68.

Folkeskolelovens §§ 32 - 36, § 3, stk. 2, § 20, stk. 5, § 22, stk. 1, nr. 1, og stk. 5.

Bekendtgørelse nr. 693 af 20.06.2014 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand – § 4, stk. 1, § 7 og § 8, stk. 1.

Bekendtgørelse nr. 693 af 26.05.2020 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder – §§ 1, 4, 6, 7, 11, 12 og 15 m.fl.

Folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 1.

Socialstyrelsen

Juridiske rammer og opmærksomhedspunkter i samarbejdet om anbragte børn og unges skolegang

5. Inddragelse af forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge i forhold til skoleplacering

Sagsbehandleren skal så vidt det er muligt inddrage forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge i overvejelser om valg af det konkrete anbringelsessted og barnet eller den unges fremtidige skoleplacering. I denne proces skal sagsbehandleren i passende omfang vægte barnet eller den unges egne synspunkter i forhold til både valg af anbringelsessted og skole. Forinden den endelige afgørelse træffes, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge eller observation, hvis samtale ikke er muligt.

Hvis der er behov for at udarbejde en ny PPV som led i stillingtagen til skoleplacering samtidig med valg af anbringelsessted, skal sagsbehandleren i anbringende kommune så vidt muligt sikre sig forældremyndighedsindehaverens samtykke hertil.

Henvi sning til specialundervisning på en intern skole, i et dagbehandlingstilbud eller i folkeskolen skal ske i samråd med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren. Kan der ikke opnås enighed om behovet for specialundervisning med forældremyndighedsindehaveren, skal der i vurderingen redegøres herfor samt for, hvorvidt den foreslåede specialpædagogiske bistand vurderes at være absolut påkrævet. Det samme gør sig gældende, når barnet er anbragt.

Da den anbringende kommunes valg af anbringelsessted er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, kan såvel forældremyndighedsindehaveren som børn fra 12-årsalderen påklage afgørelsen til Ankestyrelsen. Klagen over valg af anbringelsessted har som udgangspunkt opsættende virkning, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 2.

Forældremyndighedsindehaveren kan desuden indbringe en klage over afgørelser om henvisning eller afslag på henvisning til specialundervisning samt afgørelser om at tilbagekalde en henvisning. Klagen skal indbringes til Klagenævnet for Specialundervisning og skal ske inden for fire uger fra afgørelsen er meddelt forældremyndighedsindehaveren.

RETSKILDER

Serviceovens §§ 1, 19, stk. 1, 46,47, 48,53, 68b, stk. 1, 69 samt 167.

Retssikkerhedslovens §§ 60 og 72, stk. 2.

Forældreansvarslovens § 2, børnekonventionens art. 2, 3, 5, 12 og 20.

Vejledning nr. 9142 af 26/02/2019 om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier – vejledningens pkt. 452 m.fl.

Bekendtgørelse af lov om folkeskolen nr. 1396 af 28/09/2020 § 51, stk. 9.

6. Udveksling (videregivelse) af oplysninger imellem de involverede aktører

Som led i afdækning af muligheden for at skoleplacere barnet eller den unge i en anden kommune vil det som oftest være nødvendigt at videregive personfølsomme oplysninger fra anbringende kommune til mulig fremtidig stedlig kommunes PPR eller distriktsskoleledelse.

Reglerne om behandling, herunder videregivelse af oplysninger fra en myndighed til en anden, findes i hhv. persondataforordningen og databeskyttelsesloven. Det følger heraf, at det altid er lovligt at videregive oplysninger, hvis det sker med den registreredes samtykke, eller hvis videregivelsen forfølger et legitimt og sagligt formål. Ved vurdering af, om videregivelsen tjener et legitimt og sagligt formål, kan der lægges vægt på, om både den myndighed, der videregiver oplysningerne, sagligt set har behov herfor, og om den myndighed, der modtager oplysningerne, sagligt set har behov herfor for at tilgodese barnets behov. Det følger af persondataforordningen og databeskyttelsesloven. Kravene til den registreredes samtykke følger af persondataforordningen, hvoraf det fremgår, at den registreredes samtykke skal være frivilligt, specifikt, informeret og utvetydigt.

Selvom persondataforordningen som udgangspunkt ligestiller muligheder for at videregive personoplysninger med henvisning til hhv. den registreredes samtykke og hensynet til at forfølge legitime og saglige formål, findes det i sager af denne karakter hensigtsmæssigt, at der arbejdes på at opnå et samtykke til videregivelse fra forældremyndighedsindehaveren og efter omstændighederne den unge. Dette skal ses i lyset af, at serviceloven, som omtalt ovenfor, mange steder pålægger forvaltningen at inddrage forældrene og barnet eller den unge i sagsbehandlingen.

Uanset den "relativt" åbne adgang til at videregive personoplysninger, hvis det tjener et sagligt formål, bør det som et led i saglighedsvurderingen altid nøje overvejes, hvilke oplysninger der er nødvendige at videregive. Således bør alle oplysninger i barnets sag ikke usorteret videregives til en mulig fremtidig stedlig kommune som led i afklaring af, hvilke skoletilbud et barn eller en ung skal have. De oplysninger, som videregives, skal have en snæver sammenhæng med behovet for at tage

stilling til barnet eller den unges skoletilbud og fremtidige læringsprogression. I den forbindelse bør det overvejes, om der fx er behov for at videregive personoplysninger om forældremyndighedsindehaveren, hvis det ikke har direkte relevans for barnet eller den unges skoleplacering. Det er ikke muligt udtømmende og præcist at opliste, hvilke oplysninger (den børnefaglige undersøgelse, handleplanen, andre oplysninger) der skal videregives, idet der i forhold til hver enkelt oplysning skal foretages en individuel og konkret saglighedsvurdering. Det indebærer en stillingtagen til, om det er nødvendigt og relevant at videregive oplysningen. Som yderligere rettesnor i forhold til, hvilke oplysninger der skal videregives, kan der hentes inspiration fra servicelovens § 140, stk. 7, hvoraf det fremgår, at kun de dele af handleplanen, der er relevante for anbringelsesstedet, skal udleveres.

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR PRAKSIS

- Det vil være væsentligt at udveksle oplysninger, der gør et skoleskift smidigt for barnet og støtter op om barnets faglige og trivselsmæssige udvikling. Disse vurderes at have et legitimt og sagligt formål.
- Der opfordres til, at alle centrale fagpersoner omkring barnet samarbejder med forældremyndighed om barnets skolegang og læring, i ethvert tilfælde hvor det er muligt og giver mening for barnet. Dermed vil forældrene også i samværet med barnet have mulighed for at være en aktiv medspiller i forhold til barnets hverdag, skolegang og læring.

RETSKILDER

Persondataforordningens art. 4, stk. 11, art. 5, stk. 1, litra b og c, art. 6, stk. 1, litra c og e (almindelige oplysninger), art. 9, stk. 2, litra b og f (følsomme oplysninger).
Databeskyttelseslovens §§ 6 og 7.
Servicelovens §§ 1, 46, 47, 140, stk. 7.

7. Når der er truffet afgørelse om, at barnet eller den unge skal anbringes

Anbringende kommune har pligt til at underrette den stedlige kommune, når der er truffet endelig afgørelse om, at barnet eller den unge skal anbringes i kommunen. Det følger af servicelovens § 68 b, stk. 1, 3. pkt.

Stillingtagen til skoletilbud ved akutanbringelser

Stillingtagen til spørgsmålet om skolegang må ikke medføre, at en anbringelse forsinkes. Det betyder, at kommunen om nødvendigt må træffe afgørelse om valg af anbringelsessted, selv om skolemyndighederne i stedlig kommune ikke har taget stilling til, hvilket skoletilbud barnet eller den unge skal have under anbringelsen. Det kan fx være nødvendigt i situationer, hvor anbringelsen skal ske akut, eller hvor skolemyndighederne har brug for tid til udredning og vurdering, før valg af skoletilbud kan træffes. I alle tilfælde skal tilrettelæggelsen af barnet eller den unges skolegang dog påbegyndes samtidig med valg af anbringelsessted.

Der må højst gå tre uger (15 skoledage) fra anbringelsen, før barnet eller den unge får et undervisningstilbud på en folkeskole eller på anbringelsesstedet eller i et dagbehandlingstilbud. I den mellemliggende tid skal stedlig kommune iværksætte enkeltmandsundervisning.

RETSKILDER

Serviceoven § 68b, stk.1, 3. pkt.

Vejledning nr. 9142 af 26/02/2019 om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier – pkt. 454.

Folkeskoleloven, bekendtgørelse nr. 693 af 26.05.2020 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder §§ 6 og 7

8. Beslutningskompetence i forhold til barnet eller den unges skolegang under anbringelsen

Kompetencefordelingen mellem myndighedssagsbehandler, skoletilbud, anbringelsessted og øvrige aktører i det professionelle netværk

Når et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet, er kompetencen til at træffe beslutninger og afgørelser på barnet eller den unges vegne fordelt mellem mange forskellige aktører: anbringende kommune, stedlig kommune, anbringelsesstedet, forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og barnet eller den unges skole.

Folkeskoleloven § 54 giver forældremyndighedsindehaveren en række rettigheder. Bestemmelsen fastlægger også, at skolen kan anse den, "der har barnet eller den unge i pleje", for bemyndiget til at handle på vegne af den, der har forældremyndigheden. Det betyder fx, at skolelederen kan iværksætte en ordblindetest på baggrund af en anmodning fra anbringelsesstedet eller kan henvende sig til plejefamilien eller lederen på den institution, hvor barnet er anbragt, om en pædagogisk psykologisk vurdering, hvis skolen vurderer, at barnet eller den unge har behov for specialundervisning.

I praksis vil det ofte være sådan, at fordi skolen har ret til efter § 54 at forholde sig til dem, der har barnet eller den unge i pleje, så vil skolen gøre det. Det er anbringelsesstedet, der har den daglige kontakt med barnet eller den unge og skolen, og som derfor oftest vil opfattes af skolen som de nærmeste til at udøve rettighederne efter § 54. Det er dog væsentligt, at skolen fortsat er opmærksom på inddragelsen af forældremyndighedsindehaveren. Det bemærkes imidlertid, at lovgivningen på det sociale område ikke giver anbringelsesstedet bemyndigelse til at træffe *alle* beslutninger om barnet eller den unges forhold under anbringelsen. Der kan i den forbindelse generelt sondres mellem beslutninger, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed* og egentlige forvaltningsretlige afgørelser*, der træffes efter lov om social service. Her er det den anbringende kommune, der har kompetencen, når det drejer sig om afgørelser i forvaltningsretlig forstand. Hvis der er tale om beslutninger om barnets dagligdag, som kan karakteriseres som faktisk forvaltningsvirksomhed, vil det normalt være ting, som kommunen i samarbejde med anbringelsesstedet kan beslutte. Det bør imidlertid altid overvejes, hvilke af disse beslutninger forældremyndighedsindehaveren med fordel kan få indflydelse på.

Udgangspunktet efter folkeskolelovens bestemmelser er som beskrevet anderledes. Skolelederen på den skole, hvor barnet eller den unge er indskrevet, træffer alle beslutninger om barnets skolegang i samarbejde med barnet og forældre eller anbringelsesstedet. Det kan fx være beslutninger om at iværksætte supplerende undervisning eller anden faglig støtte inden for skolens rammer eller om at indstille barnet eller den unge til en PPV. Anbringelsesstedet skal imidlertid være opmærksom på den begrænsning for anbringelsesstedets beslutningskompetence, der følger af den sociale lovgivning. Hvis der er tale om en forvaltningsretlig afgørelse om barnets skoleforhold, skal den anbringende kommune således inddrages i beslutningen, jf. ovenfor, og derfor skal anbringelsesstedet sørge for at inddrage den anbringende kommune.

Det er den stedlige kommune, som har kompetence til at træffe beslutning om at henvise barnet eller den unge til specialpædagogisk bistand på en anden skole end distriktsskolen.

§

RETSKILDER

Serviceovens §§ 69 og 167 og nuværende vejlednings pkt. 460 m.fl.
Forældreansvarsloven § 2, stk. 2 og stk. 3
Folkeskolelovens § 54, stk. 2 og stk. 3.

* Ankestyrelsen har i principafgørelse 9-20 defineret begreberne således:

"En afgørelse" er en beslutning, hvor kommunen i forhold til den enkelte borger fastsætter, hvad der gælder eller skal gælde for borgeren om et konkret spørgsmål. En afgørelse regulerer således bindende borgerens rettigheder og pligter.

Faktisk forvaltningsvirksomhed er de beslutninger, der ikke fastlægger borgerens retsstilling. Det er blandt andet planlægningen af og den faktiske gennemførelse af kommunens opgaver over for en eller flere borgere. Det er blandt andet også beslutninger om rent praktiske spørgsmål i et anbragt barns dagligdag, f.eks. hvad barnet må spise.

En afgørelse skal bygge på en konkret og individuel vurdering og skal indeholde alle relevante hensyn i sagen. Det er en forudsætning, at der inden afgørelsen er indhentet eventuelle nye og relevante oplysninger."

8. Beslutningskompetence i forhold til barnet eller den unges skolegang under anbringelsen (fortsat)

Det gode samarbejde

Grundlæggende kan man sige, at jo bedre samarbejdet er – især mellem forældremyndighedsindehaveren, anbringende kommune, anbringelsesstedet og skolen – jo større sandsynlighed er der for, at barnet eller den unge oplever dagligdagen som sammenhængende og meningsfuld. Det er vigtigt så vidt muligt at undgå, at barnet eller den unge sættes i situationer, hvor barnet eller den unge skal "vælge side" eller "tage parti" ved uenigheder mellem de implicerede parter.

Forældrene bevarer som hovedregel forældremyndigheden under anbringelsen, men i praksis har kommunen vidtgående adgang til at træffe beslutninger om barnet eller den unges forhold, når det er nødvendigt.

Hvis forældremyndighedsindehaveren ikke ønsker at samarbejde med anbringende kommune, eller hvis kommunen vurderer, at der er behov for en afgørelse om barnet eller den unges forhold, som forældremyndighedsindehaveren ikke er enig i, kan anbringende kommune træffe afgørelse efter servicelovens § 69, stk. 1. Der kan træffes afgørelse om barnet eller den unges behandling, uddannelse, anbringelsessted mv. Disse afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen af forældremyndighedsindehaveren og børn, der er fyldt 12 år.

Som rettesnor kan man overordnet sige, at anbringende kommune træffer afgørelse om forhold, der er nødvendige af hensyn til formålet med anbringelsen. De afgørelser, som anbringende kommune kan træffe, kan både angå forhold, som udtrykkeligt er omhandlet i handleplanen og forhold, der er nye eller uomtalte. "Dagligdagsbeslutninger", som fx valg af en praktiserende læge, løbende mindre beslutninger i forhold til barnets skolegang, indkøb af tøj og lignende, betragtes som "faktisk forvaltningsvirksomhed". Beslutninger af denne karakter skal kommunen som udgangspunkt ikke træffe egentlige forvaltningsafgørelser om. Normalt vil det være ting, som kommunen i samarbejde med anbringelsesstedet og barnet eller den unge beslutter, men det bør overvejes, hvilke af disse ting forældremyndighedsindehaveren med fordel kan få indflydelse på, så vedkommende stadig har indflydelse på sit barns liv og oplever sig som forælder. Anbringelsesstedet har mulighed for at handle inden for rammerne af kommunens beslutninger og den handleplan, som

er udarbejdet, jf. servicelovens § 140. Anbringelsesstedet kan dog ikke træffe større beslutninger om behandling, uddannelse, ændre opholdssted og lignende, idet det henhører under den anbringende kommunes kompetence. Dog kan der efter omstændighederne også opstå konflikt om dagligdagsbeslutninger. I sådanne tilfælde kan det nødvendiggøre en egentlig afgørelse fra kommunens side. Der kan henvises til Ankestyrelsens principafgørelse 76-17, som behandler spørgsmålet om, hvornår kommunen skal træffe afgørelse i forhold til beslutninger, som i udgangspunktet hører til kategorien "faktisk forvaltningsvirksomhed".

Det følger af det vidtgående ansvar for barnet, som anbringende kommune, jf. retssikkerhedslovens §§ 9-9b, overtager ved anbringelsen, at kommunen om nødvendigt kan træffe afgørelse om undersøgelse og lægebehandling af barnet eller den unge, herunder om indlæggelse til behandling på sygehus såvel på somatisk som på psykiatrisk afdeling. Kommunen har kompetence til at vælge en praktiserende læge til barnet eller den unge, men særlige forhold vedrørende barnet eller den unges pleje eller behandling bør fremgå af handleplanen. Sådanne beslutninger bør så vidt muligt træffes i forståelse med forældremyndighedsindehaveren, ligesom forældremyndighedsindehaveren som udgangspunkt bør informeres i forbindelse med besøg på skadestuen eller lignende.

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR PRAKSIS

- Hvis anbringelsesstedet er i tvivl om, hvilke forhold om barnets skolegang og dagligdag de kan træffe beslutning om, vil det altid være en god idé at kontakte barnets myndighedssagsbehandler.

RETSKILDER

Servicelovens §§ 69, stk. 1, 167, retssikkerhedslovens §§ 60 og 72, forældreansvarslovens § 2, p-afgørelser: 1-17, 52-09 og 76-16, vejledningen

9. Generel inddragelse af barnet eller den unge og af forældremyndighedsindehaveren under hele anbringelsen

Når et barn eller en ung bliver anbragt uden for hjemmet, bliver forældremyndigheden ikke frataget forældrene. Det betyder, at der er en række forhold, som det som udgangspunkt alene er forældremyndighedsindehaveren, der kan tage stilling til. I nogle tilfælde vil barnet eller den unge også selv kunne tage et spørgsmål op. Det beror på lovgivningen inden for det enkelte område, hvilke rettigheder barnet eller den unge har.

Retten til at bestemme over en række meget personlige forhold vedrørende barnet eller den unge vil fortsat under en anbringelse tilkomme forældremyndighedsindehaveren. Som typiske eksempler på spørgsmål, som det tilkommer forældremyndighedsindehaveren at træffe bestemmelse om, kan nævnes spørgsmål om dåb (navngivning) og konfirmation. I forhold til forældremyndighedsindehaverens ret til at bestemme i forhold til konfirmation henvises dog til Ankestyrelsen principafgørelse 1-17, hvor der i den konkrete sag er truffet afgørelse om den unges ret til konfirmation.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at de fleste forældremyndighedsindehavere fortsat ønsker indflydelse på deres børns liv, selvom barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet, og det dermed er den anbringende kommune, der har ansvaret for barnet eller den unge under anbringelsen. Mange forældremyndighedsindehavere ønsker at samarbejde med kommunen, hvilket blandt andet bør tilskyndes ved så vidt muligt at give forældremyndighedsindehaveren indflydelse på væsentlige beslutninger i barnet eller den unges liv. I den forbindelse er det relevant at involvere barnet eller den unge i, hvordan hun/han ønsker sine forældre inddraget.

Generelt kan man sige, at børn og unge trives bedst, hvis der under anbringelsen er et godt samarbejde mellem forældremyndighedsindehaveren, den anbringende kommune og anbringelsesstedet. Derfor bør anbringende kommune i høj grad bestræbe sig på at etablere et godt samarbejde med forældremyndighedsindehaveren til gavn for det anbragte barn eller den anbragte unges forløb under anbringelsen, herunder ikke mindst at sikre sig, at der løbende er et samtykke til anbringelsen, hvis denne er etableret på et frivilligt grundlag.

Folkeskoleloven (§ 54) nævner nogle specifikke bestemmelser, der giver forældremyndighedsindehaveren en række rettigheder. Bestemmelsen fastlægger også, at skolen kan anse den, "der har barnet eller den unge i pleje", for bemyndiget til at handle på vegne af den, der har forældremyndigheden. Se uddybning i afsnit om "Beslutningskompetence i forhold til barnet eller den unges skolegang under anbringelsen" ovenfor.

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR PRAKSIS

I forhold til inddragelse af barnet kan der være følgende generelle opmærksomhedspunkter for myndighedssagsbehandlere og andre relevante fagpersoner omkring barnet:

- Lad barnets holdning indgå i vurderingen af, hvem der er relevante at involvere i barnets sag. Det kan for eksempel være i forhold til konkrete tiltag og planlægning af kommunikation i forbindelse med barnets anbringelse og skolegang.
- Tillæg barnets perspektiv betydning for afgørelser og beslutninger i barnets sag, i det omfang det er foreneligt med den faglige vurdering.

RETSKILDER

ServiceLOVEN §§ 1,46,47, 48,53, 68b, stk. 1,167.
Retssikkerhedslovens § 72, stk. 2.
Forældreansvarslovens § 2.
Børnekonventionens art. 12 (retten til at give udtryk for sine meninger).
P-afgørelse 1-17, vejledningens pkt. 440-441,452, 460 m.fl.

Guiden er udgivet af

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf. 72 42 37 00
Email: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk
Forfatter: Rambøll Management Consulting og Karen
Elmegaard, juridisk konsulent, "Hånd om helheden"

Der kan frit citeres fra guiden med angivelse af
kilde.

e-ISBN: 978-87-94059-37-4

April 2021